

Oj Konjicu, Neretva te krasi

Konjic je grad bogate prošlosti, prelijepa okoline i grad velikih potencijala.

Blaga klima, obilje voda i šuma, oduvijek su davali dobre uslove za život, pa su ove krajeve ljudi nastanjivali još prije 4 000 godina. U Lisičićima (južno od grada 10 km), arheolozi su, pored ostalog, našli ostatke zemunica i 533 komada kostiju divljih životinja iz neolitskog vremena.

Početak nove ere, putevi su, uz Neretvu, u ove krajeve doveli Rimljane, koji cestom povezaše Dalmaciju i centralnu Bosnu, bogatu raznim rudama. I sada ima ostataka te tvrde, kaldrmisane ceste, ima miljokaza krajputaša, a poznati kip perzijskog Boga Mitrasa, iz Konjica (lokalitet Repovice), prenesen je u Zemaljski muzej u Sarajevu. Na ušćima rijeka Bijele, Trešanice, Seončice i Neretvice, rimski velikaši i vojskovođe imali su sojenice za odmor.

Ovo područje burno je proživjelo i srednji vijek. Bilo je i ratova i razaranja, grad je imao konak i trg, a 16.6.1382. dubrovački trgovci, sa tovarima olova ovuda prođuše i to zapisaše, što je sada najstariji pisani trag o ovome mjestu. Izvjesni Frančesko iz Stona, 1485. ovdje je držao čak i zlatarsku radnju.

Zbog razvijene trgovine, bosanski kraljevi na ovome području, podigoše gradove i carine. U zemlji Hercega Stjepana Kosače bili su gradovi Bijela, Kom, Vrabač, Biograd i Borovac, (lijeva strana Neretve), a u Kraljevoj zemlji Bokševac i Trešnjevo (Grad). Granica između ovih zemalja, sve do 1865. bila je Neretva, a ovdje ruski putopisac Giljferding 1857., zateče i dva mudira (gradonačelnika), jedan je bio potčinjen mostarskom i drugi sarajevskom paši.

Bježeći od mnogobrojnih neprijatelja, krajem 15. vijeka na ovo područje stiglo je više hiljada bogumila koji ovdje, u 125 nekropola ostaviše 3 018 stećaka., (po 1 na 13 današnjih stanovnika općine), a jedan od stećaka, 28.4.1967. bio je na svjetskoj izložbi u Montrealu.

Turci su ovdje zatekli malo naselje, koje ubrzo doživljava procvat. Slavni Čelebija 1664. tu zateče «šest mahala, šest stotina pločama pokrivenih kuća, 75 dućana...» Turci su iza sebe ostavili pet džamija, medresu, hanove, a 1682. napraviše i stari kameni most, sličan višegradskoj ćupriji, koji je bio ukras grada, sve do rušenja 3.3.1945. godine.

Ova znamenita varoš, sa Sarajevom je modernom cestom povezana 1868. a putopisac Maldini, Konjic 1909., opisuje kao znamenito mjesto na prijelazu iz Bosne u Hercegovinu, «sijelo je kotarske oblasti i broji 2500 stanovnika, s 260 kuća».

Sa Austrougarskom, Konjic upoznaje željeznicu. Prvi voz iz pravca Mostara stigao je 10.11.1889. i željeznica je, uz Neretvu i Boračko jezero, bila osnovna karakteristika grada, u kojem se obnovi katolička i napravi pravoslavna crkva.

Konjic je jedan od onih gradova koji se najbrže razvijao poslije 2. svjetskog rata, posebno u deceniji od 1950. do 1960. godine, kada je Konjic dobio fabrike, stambena naselja u centru, Koloniji, na Vardi, Trešanici, Luci, Plehi, Orašju, sve značajnije ustanove, moderan izgled i perspektive za dalji razvoj. Proizvodi iz UNIS "Igmama" i Tativa, koji su imali i do 7 000 zaposlenih, stizali su na sve kontinente. U dvadeset milionskoj bivšoj Jugoslaviji konjički Klub dizača tegova bio je prvi, ovaj grad imao je poznate odbojkaše, fudbalere, «Djevojke sa Neretve», glumce – amatere, izviđače... Konjic je bio grad mladosti, umjetnosti, sporta, muzike, grad Zuke Džumhura, Kasima Prohića, Vitomira Lukića, Lazara Drljače...

Kruna cjelokupne ljepote su Boračko jezero i Neretva, koja, kao rijetko koja rijeka, ovako čista protiče po sredini grada, a koju svakodnevno ukrašava pedesetak galebova. Neretva je najljepša krajem maja, kada riba počinje bolje da "uzima", a pred zalazak sunca, na njene obale izađe desetina ribolovaca. Sve ljepote ovoga grada, Neretve, Boračkog jezera, Prenja, doline Neretvice i Idbarčice, kao i druge, ne mogu se opisati.

Mirsad Čukle, 12.11.2006.god.